

**CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR
VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR**

iulie 2025

Probă scrisă

LIMBA ȘI LITERATURA RROMANI MATERNĂ

Model

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de patru ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Drabaren o tøksto thaj xramosaren nùmaj rromanesøe so mangel pes and-e pučhimata dine maj tele!

I rajni siklärni kaøar i trinto kläsa tradäs le dadenqe thaj le dajanqe jekh bilëto kaj te akharel len k-i aktivitëta 5 Oktòbra – o Internacionälo Dives e Edukaciaqo.

E dada save avile k-i aktivitëta trebal te vakären palal i profësia thaj e tradicie andar lenqi familia.

O dad e Florinosqo lel te phenel:

- And-i amari familia, mirro dad thaj mirro pàpus kerenas kaštutne bută save bikinenas len k-o diz. Akana, ame xasardäm kadaja profësia, si amen aver bută: keras butĩ and-i fàbrica, sam bikinitòri thaj mirro phral si siklärno.

O dad e Mariaqo mangel te phenel vi vov vareso:

- Me thaj mirri familia sam bašavne. Bašavas k-e abăva thaj kaj e evenimèntură kaj sam akharde. Ame sam lošale ke ingeras maj dur i rromani tradicia. Mirro tikno phral si školutno mediatòro, haj o maškarutno phral si dòktoro. Me kamav kaj mirri tikni čhaj te kerel e Muzikaqo Licëvo te kerel vi škòla thaj te ingerel maj dur vi amari tradicia.

O dad e Jonelosqo vakărel vi vov palal pesqi familia:

- Ame sam andar e kıkavărenqo nămo. Amenøe si importànto i pakiv. Trebal te das pakiv le phuren, te phiravas amen šukar savorrença. Vi ame kamas kaj amare čhave te phiren k-i škòla, te keren o licëvo thaj i fakultëta.

Lošali, i siklärni del duma:

- Nais tumenqe vaš tumare šukar alava. Palal sar vi tume phende, si šukar te avel amen tradicionälo profësie vi te avas pakivale. Sa kadja, i edukàcia vastdel amen te aresas manuša pregăttime vaš jekh modèrno societëta. Si importànto kaj tumare čhave te agorisaren i gimnaziälo škòla, o licëvo thaj i fakultëta.

- Naisaras tuqe rajnie vaš tire svătură, phenen e dada. Ame kamas te inkeras amari tradicia thaj kaj amare čhavoren te avel len edukàcia.

Čhavalen thaj čhajalen, i tradicia si but lačhi kana rodas vi i edukàcia! Kaj te aresas varekon and-o amaro živipen, trebal te na mukhas amari edukàcia!

(I tradicia thaj i edukàcia, palal o Jonel Kordovan)

1. Xramosaren savo si o titulo, o autòro thaj e personàžură andar o dino tèksto! **4 pùntkură**
2. Ambolden rumunikanes e anglutne 13 rëndură andar o tèksto dino maj opre! **6 pùntkură**
3. Nakhaven i sintagma **i rromani tradicia** andar le savorre 8 kèzură (nominativo, akuzativo, genitivo, dativo, lokativo, ablativo, sociativ-instrumentalo vi vokativo), vi ka-o jekhipen, vi ka-o butipen! **6 pùntkură**
4. Den i paradigma e kernavnăqi/ e verbosqi **phirel** ka-e savorre vaxta e indikativone modosqe (o akanutno vaxt, o avutno vaxt, o imperfèkto, o nakhlo vaxt thaj o po but sar perfèkto vaxt)! **10 pùntkură**
5. Alosaren andar o dino teksto star adžektivură/ pašnavnă! Xramosaren savo substantivo determinisaren von! **4 pùntkură**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

1. Kana tume drabaren o oprutno tèksto, so tume xatären? Xramosaren palal so tume mangel/ kamen te phenen maj but, and-e 10 rëndură, p-i kadaja tème! **10 pùntkură**
2. Vakären, and-e 15-20 rëndură, palal **So si jekh narativo tèksto? Save si e specifikane elemèntură vaş jekh narativo tèksto? D-aşti te des eksèmplură andar o tèksto din omaj opre: I tradicia thaj i edukàcia, palal o Jonel Kordovan.** **10 pùntkură**
3. Xramosaren, and-e 10 rëndură, so tume xatären andar o mothovipen: **I tradicia si but lachi kana rodas vi i edukàcia! Kaj te aresas varekon and-o amaro živipen, trebal te na mukhas amari edukàcia!** **10 pùntkură**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

1. Keren jekh **butăqi fişa** savi şaj te utilizisaren/ labăren la ka-e klasaço kotor **O ženutno pronòmbro/ i ženutni sarnavni**, i eftato klàsa! **10 pùntkură**
2. Xramosaren palal **Save si e etàpe kana siklăras le siklövnen jekh narativo tèksto?** D-aşti te lien sar eksèmplo/ misal o siklăripen le tekstosqo „*I tradicia thaj i edukàcia, palal o Jonel Kordovan*”. **10 pùntkură**
3. Prezentisaren, and-e 10-15 rëndură, **palal sar keras i evalùcia and-e rromane čhibăqe òre! Xramosar palal duj alternativo/ mòderno evaluaciaqe metode.** **10 pùntkură**